

EVA
POSTHUMA
DE BOER

Ica

Roman

Proloog

Van iemand met een alfabetisch gesorteerde boekenkast zou je niet verwachten dat ze in staat is tot moord. Toch kwam er een moment waarop Nadine dat geweer richtte en de vrouw in haar vizier gelijk kreeg: bewondering en haat liggen dicht bij elkaar, en je hoeft niet knettergek te zijn om een trekker over te kunnen halen.

Voer voor schrijvers, lijkt me zo. Tenminste, voor sommigen; een schrijver die een whodunit voor ogen had, zou nu alweer kunnen inpakken. Gelukkig hebben we hier met een tragedie te maken – hoewel ‘gelukkig’ met het oog op het geweer wat ongelukkig gekozen is. Vergeef me, de stem moet nog wat gesmeerd.

Deze tragedie zal de opbouw volgen die Aristoteles voor het genre ontwierp. Met alle toeters en bellen die er bij zo’n dramatische vertelling komen kijken, is een handvat immers wel zo praktisch. En al stamt dat handvat uit 335 voor Christus, roestig is het niet. Het werkt zelfs nog tamelijk briljant.

In navolging van de grootmeester beginnen we met een exposé waarin we kennismaken met de belangrijkste karak-

ters. Dat zijn er twee: Nadine Sprenger (die van het geweer) en Ica Maria Metz (die in haar vizier).

Overigens zijn hun namen, evenals die van de andere figuren die voorbij zullen komen, gefingeerd. Zeer wijselijk, mijns inziens. Wat levensecht lijkt, hoeft dat tenslotte niet te zijn.

Voor Nadine de naam kreeg die haar het beste paste, heette ze Emily, toen Alice, en daarna, kortstondig, Esmé. Ica was meteen Ica, afgeleid van Ineke Cornelia. Op haar veertiende besloot Ineke Cornelia dat Ineke Cornelia geen naam voor een groot schrijver was, en na een tijdje broeden kwam ze op de samenvoeging. Ica was vreemd, en vreemd viel op, bleef hangen: precies wat een groot schrijver nodig had.

Ikzelf denk bij Ica altijd aan Icarus, die ondanks alle waarschuwingen met zijn vleugels te dicht bij de zon vloog waarop hij in zee stortte. Hoogmoed is nu eenmaal onontbeerlijk voor hen die op grote hoogte willen komen, en degenen die hen trachtten te behoeden, blijven altijd onderaan.

EERSTE BEDRIJF

In de vroege ochtend van de achtste februari, een warme dag voor de tijd van het jaar, wandelde Nadine Sprenger naar het huis van Ica Metz op de Keizersgracht. Ze wist dat de schrijfster op dat moment niet thuis was, maar onderweg naar Hilversum voor een radio-interview over haar samenwerking met een Vlaamse componist die een gedicht van haar op muziek had gezet. Nadine kon zich daar niets bij voorstellen. Ica had nooit poëzie gepubliceerd, en al was haar taal bij vlagen poëtisch, de pure dichtvorm moest voor iemand als zij, die zo hield van het redeneren en uitspinnen, toch veel te spaarzaam zijn. Maar wie weet vond Ica dat juist wel prettig en overzichtelijk op dit moment in haar leven. Was ze blij dat ze in elk geval weer iets schreef.

Na ruim een uur naderde Nadine de stenen trap die naar de voordeur leidde. Ze zette haar koptelefoon af. Aan de overkant van het water zag ze een fietser, verder was er niemand. Mensen die werkten waren al binnen, mensen die niet werkten waren nog binnen. Ze kende dit uur. Een prettig uur. Ze kende de stad op veel tijdstippen, ze wandelde elke dag. Waar of

waarheen ze ging maakte haar niet veel uit, hoewel ze de natuur uiteindelijk wel verkoos boven het stadsrumoer. Haar vaste rondje voerde door het park en langs het kanaal aan de oostkant van de stad, om uit te komen bij haar werkkamer aan het Zeeburgerpad. Het eerste halfuur van de wandeling keek ze nog om zich heen, zag ze de tekenen van de seizoenen en mensen in hun hoedanigheden. Maar gaandeweg kwam ze in haar hoofd terecht en stelden haar gedachten zich scherp. Wanneer ze na twee uur aan haar bureau ging zitten, wist ze wat haar die dag te doen stond, had ze een plan en als het mee-
zat ook een paar nieuwe ideeën, die ze snel opschreef, want haar geheugen was bar, en als ze niet oppaste, vervlogen de ingevingen die het wandelen haar had gebracht zo weer. Veel schrijvers hadden de behoefte hun zolen te slijten. Nadine vond dat een mooi beeld, al die eenzame geesten op de aardbol, dwalend door straten, polders of bossen, pogend hun gedachtestromen op gang te brengen en woorden te zoeken onder het ritme van hun stappen. Schrijvers konden best sociale dieren zijn, maar tijdens hun wandelingen waren het wereldvreemde wezens, geheel en al gericht op hun innerlijke beleving. Dromers op de weg. Professionele zwervers. Dolende zielen.

Nadine haalde de envelop, waarop alleen Ica's naam stond, uit haar jaszak en tuurde langs de eeuwenoude gevel omhoog. Het pand, dat Ica sinds het overlijden van haar man alleen bewoonde, bestond uit drie verdiepingen en een half verscholen souterrain, en leek vrij klein doordat het ingeklemd stond tussen twee hoge, statiger panden. Alle ramen, van onder tot boven, waren geblindeerd met brede luxaflex; zelfs het klok-vormige raampje boven in de trapgevel was afgeschermd. Het

deed vermoeden dat Ica pottenkijkers trachtte te weren, terwijl ze er toch nooit een geheim van had gemaakt waar ze woonde: de Keizersgracht dook in meerdere van haar werken op, weliswaar zonder huisnummer, maar dat had iedere malloot die 'Ica Metz' en 'Keizersgracht' googelde zo gevonden. Nadine had zich erover verbaasd op hoeveel verschillende websites het volledige adres vermeld stond, en op wat voor websites ook. Zo was ze het tegengekomen op een pagina waar je stadswandelingen kon boeken langs huizen van beroemdheden, en op een site met gegevens van 'bekkende Nederlanders', waartussen ze zelfs telefoonnummers had zien staan van mensen die al jaren dood waren, zoals Bart de Graaff en Jos Brink. Ziekelijk vond ze dat. Verontrustend ook: blijkbaar was daar een markt voor, voor zulke persoonlijke gegevens.

Met de envelop in haar hand beklom Nadine de vier treden naar de donkergroene voordeur. Ze had lang getwijfeld wat de beste manier was om Ica te benaderen. Willem vond dat ze er niet zo moeilijk over moest doen, bel haar gewoon, wat maakt het uit? Maar het maakte heel veel uit. Ze vreesde dat Willem het nooit zou begrijpen.

Bellen leek haar hoe dan ook te direct, daarmee zou ze Ica geen kans geven even over haar verzoek na te denken, dan moest ze meteen iets antwoorden. Mailen vond ze te nonchalant. Uiteindelijk had ze besloten een persoonlijk briefje te schrijven en dat zelf bij Ica te bezorgen in plaats van het via haar uitgeverij te sturen, wat in principe de meest fatsoenlijke weg was om een schrijver te benaderen, maar de boodschap juist weer te gewichtig zou maken. Bovendien betrof dit een uitnodiging die verder niemand wat aanging. Uitgeverijen filterden alles, dat deed haar eigen uitgeverij ook, die

enkele keer dat er iets voor haar binnenkwam. Niet zonder reden, dat begreep ze ook wel, menig schrijver was al met van alles en nog wat bedreigd en zo'n uitgever wilde slechts als waakhond dienen. Toch voelde het ongepast als een ander iets wat aan haar gericht was, eerder las dan zij. De vreemdste post die ze ooit via haar uitgever had ontvangen, was een pakketje geweest waarin behalve een handgeschreven brief zeker dertig foto's zaten van een zalmroze huis, een tuin vol tuinkabouters en verschillende schuren. De afzender was de eigenaar van het perceel, een gepensioneerde man die van zins was naar Spanje te verhuizen en een koper zocht voor zijn paradijsje in de Noord-Hollandse polder. Toevallig had hij in een tijdschrift bij de tandarts een interview met Nadine gelezen, en nu vroeg hij zich af of zij er wellicht interesse in had. Het bibberige handschrift was lastig te ontcijferen, maar onderaan stond in duidelijk leesbare blokletters: *foto's retour s.v.p.*, waar Willem en zij vreselijk om hadden gelachen. Het pakketje kwam terecht in de postvergaarbak in de keuken, waar het samen met kromgetrokken ansichtkaarten en uitnodigingen van voorbije evenementen in de vergetelheid raakte, tot ze het op een dag weer tegenkwam en besepte dat er inmiddels zoveel tijd overheen was gegaan dat de bejaarde afzender zijn intrek in Spanje ruimschoots genomen moest hebben, als hij überhaupt nog leefde.

Nadine duwde de envelop voor Ica zonder aarzeling door de koperen brievenbus in het midden van de voordeur. De klep klapte galmend dicht. Ze stak haar handen in haar zakken en probeerde de onomkeerbaarheid van de handeling tot zich te laten doordringen. Tenzij ze van een stok en een touwtje een hengel knutselde en de brief van de mat afviste, zou Ica

de envelop over een paar uur oprapen, aan weerszijden bekijken en constateren dat er geen postzegel op zat, noch een afzender op stond. Nadine stelde zich voor hoe Ica met een bijna onzichtbare schouderophaal de gang in liep, haar jas aan een kapstok hing, een sigaret opstak, bij haar bureau ging staan en een briefopener oppakte, zo'n zware gouden met een heft in de vorm van een weerbarstige tak; hoe ze het A4'tje openvouwde en haar ogen langs de regels schoten. En toen hield het op, vanaf daar zag Nadine niets meer. Of Ica verbaasd was of verrast, of lachte omdat ze het een bespottelijk voorstel vond: Nadine had geen idee. Wat levensecht was, viel nu eenmaal het moeilijkst voor te stellen.

Vanaf de Brouwersgracht sloeg ze het Singel weer op. Ze stak de brug over en haalde haar koptelefoon uit haar tas. Het radiojournaal was net afgelopen, de files waren voorbij, de weerman verkondigde wederom dat het een warme dag voor de tijd van het jaar zou worden en met een opzwevend muziekje werd Ica Metz aangekondigd als de gast voor het komende uur. Met haar onmiskenbare, diepe stemgeluid in de oren, vervolgde Nadine haar weg, deinde ze mee op het trage ritme van Ica's woorden en glimlachte ze om haar overtuigende wijze van disputeren. Toeval of niet, Ica had het over het ontstaan van personages en het meerinkelen van duivels en engelen in de literatuur.